אהדרינהו שמואל לאפיה · מיירי שהיה לכל הפחות מחצה על מחצה דמשום גר לאחד גר למחצה לא משתרית אלא היכא שהוא ניכר שהוא עושה לגרסו דהו לא גזרינן לפיקו בתרי שמא ירבה בשביל: **הדרן עלך כל כתבי**

כל הכלים הניטלין בשבת ולתותיהן עמהן אע"פ שנתפרקו (בשבת) שאינן דומין לדלתות הבית לפי שאינן מן המוכן/ נוטל אדם: קורנס לפצע בו את האגוזין, קרדום לחתוך בו את הדבילה, מגירה לגור בה את הגבינה, מגריפה לגרוף בה את הגרוגרות, את הרחת ואת *המלגז לתת עליו לקטן, את הכוש ואת הברבר לתחוב בו *מרט: של יד ליטול בו את הקוץ, ושל סקאים לפתוח בו את הדלת: **גמ'** כל הכלים ניטלין ואע"פ שנתפרקו בשבת, ולא מיבעיא בחול, אדרבה בשבת מוכנין על גבי אביהן, בחול, אין מוכנין על גבי אביהן אמר אביי הכי קאמר כל הכלים ניטלין בשבת ולתותיהן עמהן אע"פ שנתפרקו בחול ניטלין בשבת ת"ר *דלת של שידה ושל תיבה ושל מגדל נוטלין אבל לא מחזירין, ושל לול של תרנגולים לא נוטלין ולא מחזירין בשלמא של לול של תרנגולים קסבר כיון דמחברי בארעא יש בנין בקרקע יש סתירה בקרקע, אלא של שידה ושל תיבה ושל מגדל מאי קסבר: אי קסבר יש בנין בכלים יש סתירה בכלים ואי אין סתירה בכלים אין בנין בכלים? אמר אביי לעולם קסבר יש בנין בכלים ויש סתירה בכלים ושניטלו קאמר א"ל רבא [שתי תשובות בדבר] הדא דנוטלין קתני ועוד מאי אבל לא מחזירין אלא אמר רבא קסבר *אין בנין בכלים ואין סתירה בכלים וגזירה שמא יתקע: נוטל אדם קורנס כו': אמר רב יהודה קורנס של אגוזין לפצע בו את האגוזין אבל של נפחין לא, קסבר: דבר שמלאכתו לאיסור אפילו לצורך גופו אסור א"ל רבה אלא מעתה סיפא דקתני ואת הרחת ואת המלגז לתת עליו לקטן רחת ומלגז מי מייחדי ליה לקטן? אלא אמר רבה קורנס של נפחין לפצע בו האגוזין קסבר דבר

אדעתא דרובא מדלקי. שמואל איקלע לבי אבין תורן אתא ההוא נכרי אדליק שרגא אהדרינהו שמואל לאפיה, כיון דחזא דאייתי שטר וקא קרי, אמר - *אדעתא דנפשיה הוא דאדליק, אהדרינהו איהו לאפיה גבי שרגא:

הדרן עלך כל כתבי

כל הכלים ניטלין בשבת ולתותיהן עמהן אע"פ שנתפרקו בשבת שאינן דומין לדלתות הבית לפי שאינן מן המוכן/ נוטל אדם: קורנס לפצע בו את האגוזין, קרדום לחתוך בו את הדבילה, מגירה לגור בה את הגבינה, מגריפה לגרוף בה את הגרוגרות, את הרחת ואת *המלגז לתת עליו לקטן, את הכוש ואת הברבר לתחוב בו *מרט: של יד ליטול בו את הקוץ, ושל סקאים לפתוח בו את הדלת: **גמ'** כל הכלים ניטלין ואע"פ שנתפרקו בשבת, ולא מיבעיא בחול, אדרבה בשבת מוכנין על גבי אביהן, בחול, אין מוכנין על גבי אביהן אמר אביי הכי קאמר כל הכלים ניטלין בשבת ולתותיהן עמהן אע"פ שנתפרקו בחול ניטלין בשבת ת"ר *דלת של שידה ושל תיבה ושל מגדל נוטלין אבל לא מחזירין, ושל לול של תרנגולים לא נוטלין ולא מחזירין בשלמא של לול של תרנגולים קסבר כיון דמחברי בארעא יש בנין בקרקע יש סתירה בקרקע, אלא של שידה ושל תיבה ושל מגדל מאי קסבר: אי קסבר יש בנין בכלים יש סתירה בכלים ואי אין סתירה בכלים אין בנין בכלים? אמר אביי לעולם קסבר יש בנין בכלים ויש סתירה בכלים ושניטלו קאמר א"ל רבא [שתי תשובות בדבר] הדא דנוטלין קתני ועוד מאי אבל לא מחזירין אלא אמר רבא קסבר *אין בנין בכלים ואין סתירה בכלים וגזירה שמא יתקע: נוטל אדם קורנס כו': אמר רב יהודה קורנס של אגוזין לפצע בו את האגוזין אבל של נפחין לא, קסבר: דבר שמלאכתו לאיסור אפילו לצורך גופו אסור א"ל רבה אלא מעתה סיפא דקתני ואת הרחת ואת המלגז לתת עליו לקטן רחת ומלגז מי מייחדי ליה לקטן? אלא אמר רבה קורנס של נפחין לפצע בו האגוזין קסבר דבר

אדעתא דרובא דלוכא · הלכך ישראל עיקר, ומחצה על מחצה נמי ליכא למיקס עלה דמלתא דליכא למימר עיקר דעתיה דמדליק בשביל ישראל וליכא למימר עיקר דעתיה דמדליק בשביל נכרי לחבל נכרי וישראל והמדליק עצמו משתמש לאורה ודלי עיקר לדעתא דידיה עביד וכיון דבר לאחד גר למחצה שרי: **פורן** · מקום: **דמייפי שטר** · ההוא דאדלקה:

הדרן עלך כל כתבי

כל הכלים ניטלין בשבת ולתותיהן עמהן · כל הכלים שיש להם דלתות כגון שידה תיבה ומגדל ניטלין בשבת ולתותיהן שיש להם בלתן עמהן ניטלין עמהן: **ואע"פ שנתפרקו** · דלתות מן הכלים ניטלין ואין דומין לדלתות הבית שאין ניטלין לפי שדלתות הבית אינן מן המוכן לטלטל שאינן כלי לחבל אלו הן כלי לחבל אביהן: **קורנס** · מרטי"ל: **דבילה** · מאחר שעשאה עיגול עבה היא מאד וקשה כגבינה ולריך קורדום לחותכה: **ומגירה** · כעין סכין ויש בו פגימות הרבה: **לגור בה אם** **הגבינה** · לחתכו ולחלקו לפי שממהרת לחתוך דבר עב: **מגריפה** · ווד"ל: **לגרוף בה אם הגרוגרות** · מן החביות: **רחת** · פאלא"ל: **מלגז** · כמין עתר שקורין פורק"ל של ברזל ולו ג' שיניים ומהפכין בו קש בגורן: **לתת עליו לקטן** · מזונה: **כוש** · פלך פוסי"ל: **ברבר** · רלו"ל: **לתחוב בו** · לתחוב בו תוחים וכל פרי רך: **מרט של יד** · מחט קטן שתופר בו בגדים: **ושל סקאים** · מחט גדולה שתופרים בה שקים: **לפתוח בו אם הדלת** · מי שאבד מפתחו: **גמ'** **ולא מבעיא בחול** · קא סלקא דעתך ואע"פ שנתפרקו "אבשבת" דקתני ריש"א קלי ומשמע אע"פ שנתפרקו היום מותרים ולא מיבעיא אם נתפרקו מאתמול: **אדרבה** · מאי "אע"פ" שייך למתני, הא ודאי נתפרקו בשבת ליכא למימר, הוא דמשום יומא הוא מוכנין לטלטל אגב אביהן: **אביי אמר** · לא אדרבותא דנתפרקו בשבת קאי אלא אדרבותא דנתפרקו, אם בחול אם בשבת קאי ולא מיבעיא כשהן מחוברין: **נוטלין** · משמע מסלקין אותן בשבת [*מהיתר] ניר שלהן: **לול** · בגין העשוי לתרנגולין: **לא נוטלין ולא מחזירין** · כדמפרש ואזיל חזרתו בגין ממש הוא וסילוקו סתירה גמורה היא: **מאי קסבר** · שמתיר סילוקו ואוסר חזרתו: **אי קסבר יש בגין בכלים** · וחזרתו בגין על כרחיך אם יש בגין יש סתירה ואמאי נוטלין: **ושניטלו** **קאמר** · וה"ק דלת של תיבה שידה ומגדל שניטלו אין מחזירין: **מאי אבל** · כיון דלא תנא נוטלין לא שייך למיתני אבל: **לעולם קסבר אין סתירה אין בגין** · הלכך נוטלין ומיהו אין מחזירין מדרבנן: **גזירה שמא יתקע** · בחזקה בסכין ויתרות והוא ליה גמר מלאכה וחייב משום מכה בפטיש: **קורנס של אגוזים** · המיוחד לפציעת אגוזים הוא דקתני מתניתין דנוטלין אותו למלאכתו משום דשיקרו למלאכת היתר: **אבל של נפחים** · דשיקרו למלאכת איסור לא: **לצורך גופו** · שגופו צריך עוד למלאכה אחרת של היתר אין מטלטלין אותו לאותה מלאכה וכ"ש אם אין צריך לגופו אלא לפצות מקומו דאין מטלטלין: **מי מייחדי לקטן** · בשלמא כולהו הני דמתני' איכא לאוקמא בעשויין ומיוחדין לכך בר מהני דליכא דעביד להו להכי:

דבר

נוטל אדם קורנס לפצוע בו אגוזים וכו'. בא רב יהודה להעמיד משנתנו זו בקורנס המוכן לפצוע אגוזים. **ולא כל קורנס מותר. אלא זה בגבד.** אבל קורנס של נפחים. וכדומה להן אפילו לצורך גופו אסור. ואקשי' עלה רבה אלא מעתה סיפא דקתני ואת הרחת ואת המלגז לתת עליו לקטן. פי' לתת עליו מאכל לקטן **כגון** תבשיל. רחת ומלגז [מי] מכינין בנ"א לתבשיל

*) גלאה דתמר כדבני רבינו וגיל דלת של שידה ושל תיבה ושל מגדל נוטלין אבל לא מחזירין

נוטא ד ה מיי' פכ"ב מה' שבת הלכה כה טור ש"ע סה סעיף ט:

ה ו מיי' שם הלכה כו סמג שם טוש"ע ס"ח סימן שיד סעיף ח:

נוטא ביבור אתי נתברקו דלתות הכלים

נושא: בנין וסתירה בכלים

מקנה ◇ ג' דעות נוטא פ"ל

נושא: I קורנס לפצע בו אגוזים - איזו מין קורנס? ו. דאגוזים ב. נפחים ג. יהבים ד. בשפים

II כלי שמלאכתו לאיסור **רבינו חננאל** בנכרי שאינו מכירו אבל אם מכירו אסור. ת"ש עיר של ישראל ונכרים דרין ט':

הדרן עלך כל כתבי הקודש

פי"ז כל הכלים ניטלין בשבת כו'. באנו לפרש מתי נפרקו בשבת או אפי' בחול. ואוקמה אביי להא מתני' אע"פ שנתפרקו בחול ניטלין בשבת לפי שאינן דומין לדלתות הכלים לדלתות הבית. כי דלתות הבית קבועין בקרקע ולא הוכנו להיטלטל. אבל הכלים הוכנו לטלטול וכ"ש דלתותיהן. ופשוטה היא. ומפרקינן* נזירה שמא יתקע. פי' אבל קורנס של נפחים. וכדומה להן אפילו לצורך גופו אסור. ואקשי' עלה רבה אלא מעתה סיפא דקתני ואת הרחת ואת המלגז לתת עליו לקטן. פי' לתת עליו מאכל לקטן **כגון** תבשיל. רחת ומלגז [מי] מכינין בנ"א לתבשיל

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה לעולם וכו' ופרק ה' ניטלין קתני והא נמי נתפרקו טי' ועוד מאי אבל:

נגיל קי. סנהדרין פד

[תוספתא פ"ע]

[עיירוכין לה. ביצה י. יבמ' כב.]

ירש"ל ובפ"ר ליתא מכיכר ובן ליתא בר"ש בדש"ם לשלם

נגיל לעשמ"ל

נגיל לו.

נגיל מד.